

Otázky pro pamětníky

(které používají v Rakousku ve Waldviertel Akademii)

❶ Vesnice

1.1 (strukturní) data

Velikost vesnice, nadmořská výška, podniky, komunikace, ulice (cesty), hlavní ulice, dopravní obslužnost, rybníky, sportovní hřiště, kluziště, kostel (kaple) – (zvonění, mše, kapličky a křížky), odkud se brala (bere) voda, čím se topilo (topí), uspořádání vesnice, hospodářské budovy, obchody, řemeslníci, porodní bába, lékař učitel.

1.2 Sociální rozvržení a hierarchie

Vlastník (ředitel) statku, sedláci, maloročníci, příležitostní dělníci, řemeslníci, čeledíni, pracovníci. Třídní vztahy, rozdílné životní šance, prostorové dělení (horní místo, prostřední místo, vnější místo). Kdo je nejváženější? Kam patří váš dům? Společenský styk a vlastní sociální role, vzdělávání, sociální síť práce, vytváření frakcí ve vsi, sociální skupinové budovy (Jaké podmínky musí občané splňovat a na jak dlouho je pobyt?), nepřátelství. Existuje vylučování ze skupin? Kde vznikají konflikty ve vesnici (O co jde?)? Jaký je tlak na vybočující konfliktní osoby? Kdo a proč chodí před soud?. Dělení na typy (pracující, obchodníci, přistěhovalci, usedlíci). Jiné národnosti ve vsi. Jak se zachází se zde přítomnými cizinci (Židem, Rómem...)?

1.3 Sociální vztahy

Spolupráce a výměna, nutnost spolupráce, společné úkoly (sousedská pomoc, cesty, ulice, obecní lesy (pozemky), sklizeň, úrody, vinobraní, nákupní a prodejní sdružení, mlékařství, požírníci. Role darů, sociální péče, péče o nemocné, pomoc při porodech, činnost lidových léčitelů.

1.4 Politika a spolky

Starosta, obecní sluha, politické strany (V jaké jste vy?), volby, volební propaganda KSČ (kde bylo konání propagací (kde, kdy?))? Vedení obce, zacházení s mládežnickými spolky (Skaut, Junák), tradiční spolky (vznik?), návaznost, kritéria pořádku, stanovy spolků, jejich řízení.

1.5 Svátky a kultura

Poutě (kolotoče), divadlo, vesnické svátky kino, zvláštní zvyky nebo tradice. Jaké významné svátky se slavily?

1.6 Kostely a náboženství

farář, potní místa, procesí, kostelní kázání, návštěvy kostela, místo sociálního řazení (nebo národního smýšlení), pohřby, náboženské vyučování.

❷ Osobní data

2.1 Osobní data

Datum narození, rodiště, rodinné poměry, dětství, škola, sňatek, povolání.

2.2 Rodina a příbuzní

Významné osoby z rodiny a příbuzných. Bydleli příbuzní ve vesnici, nebo jinde? Kde ještě? Křest a biřmování, vzájemná pomoc. Sousedé, kamarádi, lásky, mimomanželské vztahy, etnické rozdíly. Koho jste si vzal/a? kritéria pro svatbu, konala se svatba ve vesnici, nebo jinde? Kde? Znalost cizího jazyka (aktivně/pasivně). Kde jste se ho naučil/a? Mluvíte někdy cizím jazykem ve vsi, nebo v okolí?

2.3 Dům

Jak vypadá váš dům? Jak je velký? Kdo ho postavil? Co jste pěstovali, nebo chovali (víno, obilí, brambory, cukrovou řepu, ovoce a zeleninu, dobytek)? Vedlejší výdělek, samozásobitelské hospodářství (vesnice), skladování, další zpracování, prodej, organizace práce, pracovní proces, pracovní místa v domku (generace a rod), práce dětí, práce čeledínů, zaopatření starých osob, sezónní pracovníci, denní pracovníci, zimní práce, dům jako zdroj životního zázemí, stoly k sezení. Kdy se debatovalo, kdo kdy smí a nesmí opustit dům? Kdy byly hlavní domovní dveře otevřeny? Kdo je zavíral? Kdy? Na co

se dům dělil? Draní peří, ženské povídání, technické vybavení domu, životní standart, dědic domu, dědické právo.

● Historické události, hodnocení

3.1 Historické události

Vznik 1. republiky, krize 30. let, Mnichovská smlouva, Protektorát Čechy a Morava (Böhmen und Mähren), partyzánská činnost, totální nasazení, atentát na místodržícího Heyndricha, letecký nálet, „Železná opona“, 1948, výměna měny 1953, „kolektivizace“, srpen 68, normalizace, listopad 89 (změny po „Sametové revoluci“), rozdělení Československa 1993.

3.2 Subjektivní stránka dějin

Průběh všedního dne, politika, výjimečné situace (události), jednání (pasivnost nebo aktivní boj). Na co si zvláště rád vzpomínáte a na co nerád?

3.3 Hodnocení z dnešního pohledu

Jak by to bývalo lepší? Co byste změnil/a a co ponechal v stávajícím stavu? Zasloužil by si někdo za posledních 50 let z vašich spoluobčanů zvláštní pozornost nebo uznání (učitel, farář, starosta, hrdina práce)? Charakterové vlastnosti sousedů?